

Trestní právo: lék na všechno?

eFocus

Současná koncepce trestního práva je mimo jiné postavena na principu subsidiarity trestní represe a jeho užití jako prostředku ultima ratio tam, kde ostatní právní nástroje selhávají či jsou nedostatečné. V souladu s touto úpravou i judikaturou, zejména Ústavního soudu, se snaží postupovat soudní praxe a uvedené zásady jsou hojně argumentačně využívány i ze strany obhajoby obviněných a zvláště pak jejich práva znalých advokátů v pozicích obhájců.

Těch samých advokátů, kteří se v rolích zástupců poškozených (nebo domnělých poškozených) plamenně domáhají tvrdého postihu pachatelů (nebo domnělých pachatelů) trestné činnosti. Advokátům však nelze nic vyčítat, jsou profesionálové a jednájí v nejlepší víře ve prospěch svého klienta. A vzhledem k tomu, že právo není exaktní věda, lze jako pádný argument použít prakticky cokoliv.

Jiná je situace u více či méně poučených laiků, kteří své úvahy o trestním postihu opírají o prostý pocit křivdy nebo do nebes volající nespravedlnosti. Protože ve vyspělé společnosti nelze brát spravedlnost do vlastních rukou, máme tady přece policii a další orgány činné v trestním řízení, aby daly této spravedlnosti průchod. Začíná to odshora: politici, ať už parlamentní nebo komunální, zpravidla na tiskové konferenci zvažují, zda podají trestní oznámení na jiného politika pro pomluvu nebo jiný, pokud možno co nejzávažnější trestný čin, a vzápětí, nejlépe za doprovodu televizních kamer takové podání učiní na jakémkoliv viditelném místě. A máme tady hezký příklad, na němž si i ostatní občané uvědomí svá práva a svobody a následují své veřejně činné ikony. Obyvatelé měst i obcí naší krásné země podávají trestní oznámení na své sousedy pro příliš hlučný mejdan nebo letitý spor o jablko na cizím pozemku, děti na své rodiče pro nadužívání rodičovských práv, pacienti na lékaře pro příliš bolestivý zákrok, žáci na učitele pro špatnou známku na vysvědčení, ctihodní občané na prezidenta, předsedu vlády a postupně i na jednotlivé ministry pro zneužití čehokoliv. Všichni svorně pak podávají trestní oznámení na policisty, státní zástupce a soudce za to, že pachatelé, na něž podali zcela důvodné trestní oznámení, díky jejich šlendriánu dosud nebručí v kobce. A rovnou uplatní svá práva v podobě stížnosti, odvolání, dovolání a poženou to až k Ústavnímu soudu a pokud ani tam nebudou mít zastání, pak hurá do Štramberku - pardon, do Štrasburku! Však nás tam dobře znají.

Ani různou měrou úspěšní podnikatelé nezahálejí. Proč bych s námahou a nemalými náklady soudně vymáhal pohledávky nebo řešil obchodní spory, když to na základě trestního oznámení vyřeší policie za mě? A když nevyřeší, tak alespoň shromáždí dostatek podkladů, které mohou pohodlně posunout k civilnímu soudu. Otravuje mě konkurence? Však ono jí nějaké to trestní oznámení trochu zneprjemní život a možná ji to i položí!

Cožpak o to, všechny státní orgány si platíme ze svých daní a jsou tady pro nás, pro naši ochranu i bezpečí. Tak ať makají! Ale nezdá se vám, že se takové hodnoty jako morálka, čest, slušnost a zdvořilost scvrkly do jednoho upatlaného trestního oznámení? Což takhle ponechat uplatnění trestního práva jen vůči skutečným gaunerům?

JUDr. Igor Stríž,
I. náměstek nejvyššího státního zástupce

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - říjen 2015.

Nové číslo EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout **ZDARMA na App Store, Google Play a Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vedení BBH posiluje o přední expertku na soutěžní právo z A&O Shearman Ivanu Halamovou Dobíškovou](#)
- [V rámci charitativní akce Měsíc sportu advokátní kanceláře a daňoví poradci vysportovali téměř 400 tisíc korun na podporu projektu Pomozte dětem](#)

- [KOLAROVA LEGAL: Nová advokátní kancelář v centru Prahy míří na špičku korporátního a transakčního práva](#)
- [LEAGLE.ONE: Informace nestačí. Proč vzdělávání bez prožitku selhává](#)
- [Diskuzní čtvrky nad trestním právem \(online - živé vysílání\) - 14.5.2026](#)
- [Legal Innovation Day 2026: Praktické využití umělé inteligence v právní praxi](#)
- [Promlčení práva ve světle aktuální judikatury NS ČR Na co si dát pozor při uplatňování promlčení podle současné právní úpravy?](#)
- [LEAGLE.ONE: Prodáváte firmu, nebo kus života? Pravda o rodinných akvizicích](#)
- [Clifford Chance Prague Association jmenuje dva nové Counsels a jednoho Of Counsel](#)
- [Vítězem Zákona roku je flexinovela zákoníku práce, bodovaly také daňové a účetní změny](#)
- [Advokátní kancelář Eversheds Sutherland posiluje svůj nemovitostní tým](#)